

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal
Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)
Sürgőnycim: Közlöny, Arad
Telefonszám
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Éves 6vre 600 Lej
Fél évre 300 Lej
Negyed évre 150 Lej
Havonta 50 Lej

Hirdetések díjazás szerint.
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucarestben 50 banival
több.

Soha többé

ne legyen háboru — mondotta Herriot — a francia miniszterelnök a marnei csata tiz éves évfordulóján. Ez a beszéd formális emlékbeszéd volt és az emberiség nem is várhatott mást, mint egy, a háborut súlyosan elítélő kritikát vagy pacifista békeszózatot. Nagy jelentőséget tulajdonít a beszédnek az, hogy a francia politika első emberének szájából hangzott el, tehát a marnei győzők kiáltják oda a világnak: Soha többé ne legyen háboru!

Most tiz éve vívták meg a franciák és a németek Chalons sur Marne mellett azt a nagy csatát, amely eldöntötte a világháboru sorsát. A rengeteg kiontott vért, az elvesztett milliókért és a megsemmisített milliárdokért azok felelősek Isten és a történelem ítélőszéke előtt, akik nem ismerték fel a marnei csata valódi jelentőségét és tovább folytatták a meddő küzdelmet. Ők a felelősek és nem azok, akiket egy ostoba, tudatlan és lelkiismeretlen demagógia bűnbakul szeretne odaállítani Németországban csakugy, mint Franciaországban a tömeg elé. A hadiszerecsény akkoriban a franciákra lett kedvező. A Páris kapuja előtt lejátszódó nagy tragédia, ami a második catalauni csata volt, megpecsételte a négyesztendő háboru sorsát, a német roham megtört, Páris felszabadult, előreható politikusok már akkor látták, hogy minlen további vérontás már csupán pazarlás és mégsem akarták visszadugni hüvelyébe a véres kardot. Ma, tiz év után már meg lehet állapítani kegyetlen pontossággal a szomorú igazságokat és a különböző katonai szakírók és memoárgyártók mind megegyeztek abban, hogy Marne volt Németország nagy Szedánja.

Valami vigasztaló azonban még is maradt. A győzők kiméletlensége az egész emberiség szerencséjére Franciaországban sem tombolhatott örökké. Ha Poincarétól függött volna a marnei csata fölött elmondandó emlékbeszéd, akkor Európa megint kardcsörtétéstől visszhangzana. Azonban Herriot beszélt és beszédét nem a vak gyűlölet, a győzők dolyfe és kárörme hatotta át. A belátók és megbékélők szívét szólaltatta meg abban az óhajásban, hogy soha többé ne legyen háboru.

Minden emlékbeszéd szomorú, így Herrioté is, de ez a beszéd legalább meghagyja a reményünket, hogy többé nem ismétlődhet meg egy második Marne.

Akisantant válaszol Apponyinak

A világ közvéleménye még ma is a magyar fődelegátus hatalmas beszédének hatása alatt áll. — A világsajtó elismerése az ősz magyar államférfiu iránt.

(Genf, szeptember 11.) A népszövetségi közgyűlés alkotmányjogi első főbizottsága, amely Herriot és Macdonald miniszterelnökök javaslatait: az egységokmány és a döntőbíráóság kérdését tárgyalja, ma tagjai közzé választotta gróf Apponyi Albertet. Apponyinak a Népszövetségi közgyűlés plenáris ülése előtt a kisebbségekről mondott beszédével az egész világ sajtó még mindig foglalkozik. Az angol lapok legnagyobb részét rokonszenvesen emlékeznék meg Apponyi beszédéről és ezzel kapcsolatban annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy a Népszövetség a kisebbségi kérdést ezután komolyan tárgyalni fogja. A Daily Express azt írja, hogy azok az angol politikusok és újságírók, akik a legutóbbi időkben az utódállamokban jártak, meggyőződhetnek arról, hogy ott a kisebbségekkel szemben nem az emberiség, hanem az elnyomatás elvét érvényesítik. A lap szerint Magyarországnak nincsen oka félni a katonai ellenőrzéstől. A kisantant államainak pedig, ha tiszta a lelkiismeretük, nem szabad visszariadni a kisebbségek helyzerének nyílt megvitatásától. Apponyi beszéde és Hymans belga külügyminiszter erre adott válasza a svájci sajtót is élénken foglalkoztatja. A lapok azt hangsúlyozzák, hogy Hymans beszédében a legcsekélyebb bizonyítékát sem szolgáltatott annak, hogy a Népszövetség valóban megvédi-e a kisebbségeket? A párisi Journal des Debats Apponyiról azt írja, hogy beszédével a közfigyelmet teljesen lefoglalta. Habár 78 éves, semmit sem veszített erejéből és méltóságát meg jelenéséből. Zengő hangon és ékes iranciasággal védelmezi tetteit, amelyek mély megfontolata, hogy nem lehet továbbra is két ka tegoriába osztani az államokat. — Olyanokra, amelyeket a Népszövetségben egyenlő jogok illetnek meg és olyanokra, amelyeket a békeszerződésnek szolgásként vettek. A hollandi sajtó is részletesen közli Apponyi beszédét és megjegyzi, hogy az a legmélyebb benyomást keltette. A Nieuwe Courant megjegyzi, hogy a kisebbségek elnyomatásának kérdését sem mi esetre sem lehet levenni a napi rendről, mert a Népszövetség előbbutóbb ugyis kénytelen lesz Apponyi előterjesztésével foglalkozni. — Mi, akik gyakran érintkezünk magyar magánemberekkel, — írja a lap, — tudjuk, hogy mennyit szenved a szerencsétlen Magyarország. Mindez azonban semmi ahhoz képest, hogy miké-

pen bännaki az elszakított területeken a magyarokkal! Fel kell rázni végre Európa lelkiismeretét!

A Neues Wiener Tageblatt Apponyi beszédéről írt kommentárjában azt mondja, hogy Apponyi beszéde a népszövetségi közgyűlés egyik főeseménye. Apponyi a döntőbíráskodás régi harcosa, aki lángoló szavakkal szállt sikra Macdonald és Herriot eszméiért. Beszédével a közgyűlést spontán tetszésnyilvánításra ragadta. Apponyi magas kora ellenére fiatalos frissességgel és temperamentummal beszélt. A berlini Deutsche Tageszeitung azt írja, hogy Apponyinak volt bátorsága az igazat megmondani. Beszéde vádlóbeszéd volt azok ellen a hatalmak ellen, amelyek nem akarják, hogy Magyarország felszabaduljon a kivételes rezsím alól. Bátran mondotta ki azt a megcáfolhatatlan igazságot, hogy Magyarországot a legcsekélyebb biztonság nélkül kényszerítették a

lefegyverzésre. Az antantképviselők Apponyi beszéde miatt nem háborodtak fel és Magyarország erkölcsileg nem izolálódott. Sőt ellenkezőleg. Az északi államok és Anglia delegátusai lelkesen megtapsolták Apponyi beszédét, míg a kisantant képviselői szótlanul meredtek maguk elé helyeiken. Elvégre az igazság erkölcsi erejével és bátorságával szemben nehéz ferdítésekkel diadalmaszkodni. A kisantant külügyminiszterei — mint jelentettük — előbb úgy határoztak, hogy nem felelnek Apponyinak, később azonban a helyzet megváltozott. Amikor a kisantant külügyminiszterei Apponyi beszéde után értekezletre gyűltek össze és úgy határoztak, hogy mégis válaszolnak Apponyinak, akkor egy hírlapíró erre vonatkozólag kérdést intézett Duca román külügyminiszterhez. Duca a kérdésre ironikusan csak ennyit válaszolt:

— Elégtétellel hallgattam Apponyi beszédét, mert eddig nem tudtam, hogy a magyar delegátus át van hatva a kisebbségek szeretetétől. Ezelőtt éppen az ellenkezőről tett tanubizonyosságot!

Aktivitásba lép az Erdélyi Magyar Párt.

Ősszel megindul az intenzív munka. — Személyi változások a Magyar Párt vezetésében.

(Cluj, szeptember 11.) A Magyar Párt — tudósítónk jelentése szerint — erősen készülődik az új őszi politikai kampányra és erőteljesebb formában akarja kivenni részét az aktivitásból. Az első és legfontosabb ténykedése lesz az, hogy állást foglaljon az új iskolatörvény és a közigazgatási reform ellen, amelyek leginkább vágnak bele a magyar érdekekbe. De akciót akar indítani a párt az agrártörvény sérelmes rendelkezései ellen is, különösen a kártalanítások kérdésében. A párt kezében különben a közeljövőben mélyreható személyi változások lesznek, amelyek azonban nem érintik a párt programját, taktikáját és intenzív működését. Hírek szerint a párt eddigi elnökének, Ugron Istvánnak régen eltökélt szándéka, hogy visszalépjen a pártvezetés nehéz munkájától. Az elnöki állásra két erdélyi politikust emlegetnek leginkább. A haladás hívei Paál Árpádot, a neves erdélyi publicistát, a pártnak eddig is egyik vezetőségi tagját

szeretnék az elnöki székben látni. Paál Árpád népszerűsége, hatalmas tudása és szervezőképessége jelentős garancia lenne arra, hogy a Magyar Párt annyira várt impozánsabb aktivitása végre megvalósul. Egy másik frakció az ugynevezett konzervatív-magnáscsoport gróf Bethlen György személyében állapodott meg, akinek fő politikai programja az agrárreform körül esett sérelmek orvoslása lenne és aki ezt is tartja a legaktuálisabb és legfontosabb feladatnak. Értesülésünk szerint az elnöki lemondás még több lemondást is maga után vonna. Általában az a vélemény, hogy a fiatal és erőteljesebb politikusoknak kell érvényesülniök a pártban, mert ők sikerebben és eredményesebben harcolhatnak a magyar érdekekért és a magyarság szervezésében is nagyobb aktivitás kifejtésére képesek. Szó van a vidéki tagozatok és pártkeretek erőteljesebb megszervezéséről is, ami szintén az ősszel meginduló aktív munkabálatás legelsőrendű feladatai közé tartozna.

Főtárgyalás előtt a csongrádi bombamerénylet.

Szolnokon tárgyalják a csongrádi halálból
bűnöseinek ügyét.

(Budapest, szeptember 11.) Az múlt karácsony óta húzódó csongrádi bombamerénylet ügye, amely, nem egy meglepetést produkált, most végre az utolsó etapphoz érkezett meg. Az első meglepetés, mint annak idején megtörtént, Piroska Jánosék szabadonbocsátása volt, akiket az ügyesség gyilkosságra való felbujtással vádolt. A másik meglepetés az volt, hogy az illetékes szegedi törvényszék kezéből kivették ezt a nagyarányú bűnügyet és a szolnoki törvényszékre tették át azaz az indokollással, hogy a köznyugalom kívánja, hogy ne Szegeden tartassék meg ebben az ügyben a főtárgyalás, hanem valamely más, érdektelen városban. A vizsgálat befejezése után azonban újabb meglepetés jelei kezdtek mutatkozni, nevezetesen, hogy a Kuria rendelkezése ellenére, amely a köznyugalmat hangsúlyozta, a szolnoki törvényszék mégis Csongrádon, a merénylet színhelyén kívánta megtartani a monstre-bümpör főtárgyalását.

Most aztán, hazaérkezett szabadságról dr. Fuchs Gyula törvényszéki elnök, aki ezt az ügyet tárgyalni fogja és hosszas tanácskozás után a főtárgyalást szeptember 17-re Szolnokra tűzte ki. A főtárgyalás dátumának nyilvánosságra hozatala azért tartott ilyen sokáig, mert a szolnoki törvényszéknek az volt az álláspont-

ja, hogy Csongrádon kell megtartani a főtárgyalást, mivel több mint 100 embert kell a főtárgyalásra idézni, ami rengeteg pénzbe kerül.

Vizsgáztatják a kórházi orvosokat

A minisztérium kötelezte az orvosokat román nyelvű vizsga letételére.

(Saját tudósítónktól.) Szinte nap-nap után beszámolhatunk arról, hogy hol az egyik, hol a másik minisztérium küld le rendeletet a különböző hatóságokhoz s ebben újabb és újabb kategóriák képesítő vizsgáztatását rendeli el. A postások, vasutasok, tanítók után most az orvosok következnek sorra. Az orvosok vizsgáját előíró rendelkezés tegnap érkezett az aradi egészségügyi felügyelőséghez. A rendelet felhívja a felügyelőt, hogy terjessze be a minisztériumhoz azoknak a hatósági, illetve kórházi orvosoknak a

neveit, akik nem bírják tökéletesen a román nyelvet. A miniszteri rendelet értelmében ezeknek az orvosoknak egy később meghatározandó időben Bucurestiben vizsgáznok kell az állam nyelvéből. A Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott erre vonatkozólag dr. Groza János az aradi kórház igazgatójával, aki kijelentette, hogy értesülései szerint a vizsgákat november folyamán tartják meg. Az orvosok összeírását dr. Demian Aurél aradi egészségügyi főfelügyelő végzi, és a közeli napokban már fel is terjeszti a névsort a miniszteriumhoz.

Halál a színházban.

Egy uriaszony szívszélhűdéiben
meghalt a budapesti Királysínházban.

(Budapest, szept. 11.) A Király-színházban tegnap a Három a kislány előadása közben egy uriaszony, Schwartz Lajos nyugalmazott őrnagy negyvenegy éves felesége hirtelen rosszul lett. A férj, aki mellette ült, kivezette a nézőtérrel és a közönség ugyszólván észre sem vette, mert feszülten figyelt a darabra és a kivezetés is a legnagyobb csendben történt. Alig értek az előcsarnok-

ba, az uriaszony hirtelen hangtalanul összeesett. Azonnal előhívták a színház ügyeletes orvosát, majd a beteghez sietett az éppen a színházban tartózkodó Pollatschek Elemér orvosnár. Az orvosok azonban már nem segíthettek, a szerencsétlen uriaszony pár perc alatt kiszervezett. Schwartz Lajosné holttestét az előadás alatt elszállították a színházból, az orvosbonctani intézetbe. A vizsgálat megállapította, hogy szívszélhűdés okozta halálát. Érdekes, hogy a színház közönsége ugyszólván nem is tudott az ott lejátszódott tragédiáról.

Vakit a halálsugár.

A titkos sugárak feltalálója kísérletezése közben felszemére megvakult.

Londonból jelentik: A halálsugarak híres feltalálója Grindell Mathews visszatért Newyorkból. Érdekes, hogy a feltaláló találmányát többen magukénak vitatják és egy amerikai elektrotechnikus kétségheverte Matthews elsőbbségét, mert több módszerre kaptak már elsőbbséget és ezek lehetővé teszik, hogy nagy távolságokból felrobbantsanak repülőgépeket és földalatti aknákat. Az angol mérnök elvesztette az egyik szemét kísérletezés közben, ez azonban nem csüggeszti el és Londonban nagy laboratóriumot akar berendezni, hogy találmányát tökéletessé tegye.

Párbajlavina a magyar fővárosban.

(A magyar honvédség főparancsnokának lovagias ügye. — Nagy Pál báró provokáltatta Haller János grótot.)

(Budapest, szeptember 11.) Ahhoz a száznegyven elintézetlen ügyhöz, amelyet Nagy Pál altábornagy, ismeretes titkos parancsa idézett elő, most járul a száznegyvenegyedik: Nagy Pál báró altábornagy provokáltatta Rádl József ezredes és Bogen Albert őrnagy útján Haller János grótot.

A párbajlavinát előidéző titkos parancs tudvalevőleg megtiltotta a tisztikar tagjainak, hogy Prónay Pállal, Rácz Vilmostal és Colias Tibor báróval érintkezzenek. Amióta ez a parancs nyilvánosságra került, mindenki, akinek akció, vagy tartalékos katonatiszt tel lovagias ügye támad és nem akar párbajozni, Rácz Vilmost kéri fel segédjének. Legutóbb Haller János gróf nevezte meg Rácz Vilmost megbízottjánul egy lovagias ügyében, amelynek elintézését ellenfele segédei a titkos parancs értelmében felfüggesztették. Haller gróf erre nyílt levelet intézett a honvédelmi miniszterhez, amelyben lovagias elégtételt követelt a titkos parancs kibocsátójától; Nagy Pál báró ezért provokáltatta a grótot.

Előrelátható, hogy ez az ügy sem fog simán — vivóteromben — elintéződni, mert Haller gróf egyik segédéül dr. Klár Zoltánt nevezte meg, aki ugyan nem szerepel a titkos parancsban, de aki a titkos parancs miatt egy nyilatkozatában élesen megdöntötte Nagy Pál báró altábornagyot. A tárgyalások során Klár lovagias elégtételadásra alkalmatlannak nyilvánítja majd Nagy Pált, mert az altábornagy a nyilatkozatban foglalt sértésekért nem kért tőle lovagias elégtételt, hanem becsületsértésről indított a bíróságon.

TARCA

Az üveg cipő.

Molnár Ferenc saját szerelmi történetét írta meg. — Páratlan érdeklődés az új Molnár-darab iránt

(Budapesti levél.) Most fejezte be Molnár Ferenc új háromfelvonalas vigjátékát, amelynek a címe: „Az üveg cipő”. Az új Molnár darab, mint ismeretes a Vigszínházban kerül színre, Molnár ifjúkori sikereinek színhelyén. Ritka érdeklődés előzi meg Budapesten az új Molnár-vigjátékot és ez az érdeklődés, túl jutott Magyarországhatárain, mert hiszen a világ hírnév drámaíró új műve mindig világirodalmi esemény is. Az üveg cipőt látatlanban keelőgezte Gilbert Miller, az ismert amerikai impresszárió London és Newyork részére, megvásárolta Ben Blumenthal az Egyesült Államok több nagy városai számára és lekötötte Bécs első prózai színháza a Burgtheater is. A rossz színházi konjunktúrában „Az üveg cipő” premierjét olyan érdeklődés előzi

meg, hogy a bemutató háromnegyszázezer koronás jegyeit már most jelentős felárral el lehet helyezni. A Vigszínházban a Molnár-premier olyan irodalmi és társadalmi csemege, amiért a Lipótváros minden pénzt megad.

Az üveg cipő tartalmát a szerző még mindig hét lakat alatt őrizi. Egyelőre csak annyi köztudomású róla, hogy külvárosi millióban játszódik és három főszereplője van. Ezt a három szerepet a Vigszínház ünnepi szereposztásában Varsányi Irén, Darvas Lili és Hegedűs Gyula fogják játszani. A negyedik nagy szerepet Lukács Pál a Vigszínház divatos fiatal színésze játssza. A darab körtilli nagy titkolózás dacára munkatársunknak sok érdekes részletet sikerült megtudni „Az üveg cipő”-ről.

Molnár Ferenc új vigjátéka a József-városban játszódik le. — „Az üveg cipő” nem egyéb, mint a Hamupipóke-szimbólum egy új variációja. A darab hőse egy 48 éves intelligens rajzoló (Hegedűs) aki öregedő felesége mellett (Varsányi) beleszeret egy fiatal, kissé

exaltált cseléd lányba (Darvas Lili.) Lukács Pál egy szép fiút, az asszony szeretőjét játssza a darabban. A 48 éves férfi egy Liliom, az öregedő Liliom, az öregedő Molnárnak megállapodott, okos figurája. A szerelmi háromszögben a világhíres író a saját maga szerelmét énekl meg, azt a szerelmet, amelynek az életben a szereposztása úgy változik, hogy Fedák Sári játssza a hites feleség szerepét. Trükk nincsen a darabban. A vörös malom szédítő gépezete és az „Égi és földi, szerelem” transcendentalis léggömbje után Molnár Ferenc nem ad mást, csak költészetet. A fehérhajú Molnár Ferenc, a szimpad korlátlan ura és parancsolója most megmutatja a világnak, hogy ő trükkök nélkül is páratlan irodalmi művet tud alkotni. Az üveg cipőben változva bontakozik ki líra és humor, de a mű lényege közelebb van a vidámhoz, mint a komolyhoz.

„Az üveg cipő” bemutatóját december elejére tervezi a Vigszínház.

Dolgozni akar

Budapest új kormánybiztosa.

Ripka Ferenc nagyszabásu programot adott.

(Budapest, szeptember 11.) A székesfőváros ma tartotta első tanácsülését mióta Ripka Ferencet, a gázgyár vezérigazgatóját nevezték ki a főváros kormánybiztosának. Az ülésen megjelent az új kormánybiztos is, aki kifejtette programját és mindenekelőtt azt hangsúlyozta, hogy dolgozni akar és dolgozni fog. A kormánynak az az óhajtása, hogy a párt harcok és a gyűlölködés szűnjenek meg és a bizalom a városháza iránt ismét erősödjön meg. A munkanélküliség megszüntetése érdekében a kormány segítségével több száz milliárdos közmunkát és házépítést kezdenek meg. A kormány biztosította támogatását, hogy a főváros élelmezését olcsóbbá tegyék. A városi üzemek a fővárosnak olcsóbb húst, gyümölcsöt és burgonyát fognak szállítani. A kormány a narancs behozatálát novemberben felszabadítja. A városi üzemeket részben önállósítják, a kisebbeket pedig magánvállalkozásokká alakítják át. Mindent megtesz a főváros fejlesztése és a lelki harmonia helyreállítása érdekében.

Rablóknak nézett csendőrök.

Érdekes incidens a halmágyi rablók üldözése közben.

(Saját tudósítónktól.) Mai számunkban jelentettük, hogy Nichifor Lupoit, a halmágyi rablóbanda vezérét és társait beszállították az aradi csendőrparancsnokságra. Az újabb rablóbanda elfogásával most már megszűnt Aradmegyében a rablóvilág. A nyomozást, mint megirtuk Barzava Miklós halmágyi járásparancsnok vezette. A nyomozás során igen érdekes kalandja volt Barzavának és a vele volt csendőrrészeseknek az egyik közeli községben, amely jellemző képet ad arról, hogy milyen rettegetésben tartották a rablók a falvak lakóit.

Augusztus 27-én Campeni községben vásár volt és Barzava sejtette, hogy a banda a község közelében fog ólálkodni. Barzava polgári ruhába öltözött és négy ugyancsak civilruhás csendőrral gyalog a község felé indult. A civilruha alatt természetesen a töltött puská rejtőzött és a legnagyobb óvatossággal haladtak az országúton. Semmi gyanus jel nem mutatkozott és éjszaka lett, mire Bulzesti községbe értek. Ott már nem tudtak szállást kapni és egy burgonyaföldön háltak meg. Reggel a falu népe észrevette az idegeneket, akik gyanusnak tűntek fel. Annyit hallottak a rablóbandáról, hogy azt hitték a csendőrök is annak a tagjai. Rájuk támadtak és kényszerítették őket, hogy fegyvereiket adják át. Ellenkezés esetén agyonütéssel fenyegették őket. Barzava őrmester

végre nagynehezen le tudta a népet csillapítani és visszakapták a fegyvereket, amikor az erdőszélről megdördültek az ott rejtőző valódi rablók puskái.

A falusi nép megdöbbené a váratlan támadásra, most már nem volt tisztában, vajon az öt ember, akik csendőröknek mondták magukat, nem tartozik-e a rablóbandához. Ez a gyanu mind erősebbé vált, ugyanmilyra, hogy a

mikor a csendőrök a lövöldöző rablók után akarták vetni magukat, a nép megint utjukat állta, s újból támadólag lépett fel ellenük. A polgári ruhás csendőrököt kritikus helyzetükből a közben odaérkezett falubeli csendőrőrmester szabadította ki. Persze az erdőben rejtőző lövöldöző rablók ezidő alatt szépen keréket oldottak, s mint jelentették, csak jóval később kerültek hurokra.

„Ne legyen többé háboru!”

Herriot békeszózata a marnai csatatéren.

(Páris, szeptember 11.) A marnai emlékünnepe alkalmával Meaux-ban leleplezték Gallieni tábornok szobrát, amely éppen szembefordult az ourcqui csatatérrel. A szoborleleplezésen az ünnepi beszédet Nollet hadügyminiszter mondotta, aki kiemelte, hogy Gallieni dicsősége, hogy meg tudta ragadni a kedvező alkalmat és ki tudta használni azt a stratégiai tévedést, amit a német nagyvezérkar elkövetett.

Herriot miniszterelnök szólalt föl ezután. Meleg elismeréssel szólott Franciaország szövetsége-

seiről, akik vállalva állottak Franciaország oldalán. Azóta sok nehézség és bonyodalom merült föl és a szövetségesek közt a kötelékek meglazultak, de a francia kormánynak vezető gondolata az, hogy ezeket ismét megerősítse és olyan hatályosakká tegye a békében, mint amik a háborúban voltak. A francia katonák azért küzdöttek, hogy ne legyen többé háboru. Rajtunk a sor, hogy most helyreállítsuk a békét.

Herriot békeszédét a marnai csata tizedik évfordulóján hűvös hangon kommentálják a jobboldali francia lapok.

Aradon akar maradni a férfi-nő

Jakab Eszter István az érdeklődés középpontjába került. — Látogatók keresik a titokzatos teremést.

(Saját tudósítónktól.) Jakab Eszter István az izgalmas kalandokat keresztül élt nő-ferfi különös történetével részletesen foglalkozott a Közlöny mai száma. A kétségtelenül érdekes teremést ma délelőtt kihallgatták az aradi állambiztonsági hivatalban, ahol elmondotta életé történetét kalandos szökését a határon át és annak a kívánságának adott kifejezést, hogy nagyon szeretne szülővárosában Aradon maradni. Okmányokkal akarja bizonyítani, hogy szülei állandóan Románia területén laktak és ezen az alapon szándékozik megszerezni az itteni állampolgárságot. Az állambiztonsági hivatal egyelőre tiltott határátlépés miatt vizsgálatot indított Jakab Eszter István ellen és büntetésének kitöltése után, ha kétségtelenül igazolni tudja a román állampolgárságát, semmiféle akadályt nem gördítenek az elé, hogy

Aradon maradhasson. Ha terve sikerül vagy háztartási alkalmazottnak szegődik el, mert jártassággal bír a főzés tudományában, vagy pedig szobainasnak áll be egy uricsaládhoz. A Közlöny feltűnést-keltő cikke nyomán ma számosan fel akarták keresni és megtekinteni Jakab Eszter Istvánt, akiben valami csodát kerestek akim azonban semmi különös látmivaló nincsen. A látogatók azonban nem juthattak be az érdekes leánylegényhez, aki a siguranta őrizete alatt áll. A különös teremést annyira az érdeklődés középpontjába került, hogy már akadtak egyesek, akik alkalmazni is hajlandók a furcsa Jakab Eszter Istvánt, aki jelenleg még női ruhát visel, de — amint ő mondja — ha alkalmas lesz, azonnal ismét kedvenc öltözetét, a férfiruhát veszi fel. Különben a kisasszony-ferfit ma délután az állambiztonsági hivataltól átkísérték a téparancsnokságra.

Akit a babona és kuruzslás küldött a halábra.

Aradi péksegéd megdöbbenő halála. — A titokzatos kuruzslóasszony tragikus áldozata.

(Saját tudósítónktól.) Szablity Gáspár aradi péksegédet a Szélucca 7—9 számú ház lakóját tegnapelőtt megölte a hastífusz. Magában ebben a gyászos halálhírben így semmi különösebb nincs, hisz valószínű, hogy azon a napon még számos halottat kísérték a temetőbe, akik közül többen voltak ennek a nyár végi gyilkos kórnak az áldozatai. Az eset csak akkor vált érdekessé, amikor kitudódott, hogy a szegény péksegéd heteken keresztül vergődött rozoga szalmazsákjában és csak akkor hívtak orvost hozzá, amikor a halál már elfoglalta helyét a sötét szűk kis szobában és a tudomány csak arra szorítkozhatott, hogy enyhítse a beteg szenvedéseit. fájdal-

mait az utolsó nagy út előtt. De két nappal a tragikus haláleset után, ma délelőtt Szablity Gáspár halála körül érdekességek, valóságos szenzációk kezdtek tornyosodni. Mint ilyenkor szokás, ugyanis az aradi fertőtlenítő intézet emberei megjelentek az elhunyt péksegéd lakásán, hogy dezinficiálják a kártékony baktériumok által megfertőzött szobát, butorokat és a halott ágyát. A szobában döglétes büz fogadta őket. A szobát nagynehezen fertőtlenítették és a néhány ócska butordarabot, a szalmazsákot, amelyen befejezte Szablity Gáspár földi pályafutását, elvitték a fertőtlenítő intézetbe. A fertőtlenítő kocsit nyomon követte a fojtó büz, mely a fertőtlenítő

intézetben is elterjedt, amikor lerakták a holmikat. Kibontották a szalmazsákot, amelyben a következő tárgyakat találtak:

Egy rothadó kutyafej, dohánylevelekbe pakoltan, rizskása, fekete földben elszórtan, amely véres rongyba volt burkolva és a rongy, használt villanydróttal volt körülcavarva. Ezekon kívül rothadó beldarabok és különféle olyan tárgyak, amelyek döglétes büzzel árasztották el a levegőt.

Nyilvánvaló volt, hogy ezeket az orvospótló szereket korlátolt babonáság következtében az elhunyt hozzátartozói valamelyik kuruzslóasszony javaslatára tették a beteg szalmazsákjába. Igen valószínű, hogyha a szerencsétlen Szablity Gáspár betegágyához idejekorán orvost hívnak, azóta már talán a péksegéd megint viruló egészséggel dagasztja a téstát. Azonban a huszadik században még akadnak ilyen sötétagyú korlátolt emberek, akik orvos helyett javasasszonyhoz fordulnak. Nem az első ember Szablity péksegéd, akit ezek a lelkiismeretlen kuruzslónők a halálba küldenek. A hatóságoknak kellene erélyes razziák által ártalmatlanná tenni a javasasszonyokat, akik a felvilágosított huszadik században terjesztik a sötétséget, beteggé teszik és a halálba üldözik a tudatlan embereket. A fertőtlenítő intézet vezetősége jelentést tett az esetről a rendőrségnek, ahol szigorú vizsgálat indult meg a kuruzslóasszony felkutatására.

Tagadják a grófnő öngyilkosságát

A család elsimitani igyekszik a szerelmes Széchenyi Gabriella halálos tragédiáját.

(Budapest, szeptember 11.) Részletes jelentéseket közöltünk mai és tegnapi számunkban Széchenyi Gabriella grófnő Svájcban elkövetett öngyilkosságáról. A harminckilenc éves grófnő, mint jelentettük, szorgalmas volt az ugyan-csak Svájcban élő hatvan éves Jenő főhercegbe és mert az akart feleségül venni, revolverrel agyonlőtte magát. A grófnő öngyilkosságának híret rokonai, a Magyarországon élő főnemesei család tagjai meg akarják cáfolni és a lapokban cáfolatszerű híreket szeretnének elhelyezni. Az öngyilkosságról szóló híreket annál inkább meg szeretnék cáfolni, mert azok a grófnőt Jenő főherceggel hozták kapcsolatba. A család szerint a grófnőt szívzselhűdés ölte meg, de ezzel szemben a genfi jelentések továbbra is fenntartják azt a híradást, hogy a grófnő öngyilkosságát követett el, revolverrel lötte magát agyon és pedig azért, mert a főherceg mélyebb vonzalmat érzett egy előkelő bawari özvegy iránt, akit feleségül is akart venni.

— Halálos autóbaleset. Bécsből jelentik: Polgár Lajos, a Danubia részvénytársaság vezérigazgatója Spanisch Józseffel, a városi villamosművek műszaki felügyelőjével autókirándulásra ment Badenbe. Onnan visszajövet Kottlingbrunn környékén autójuk összeütközött egy szembejövő autóval. Polgár vezérigazgató meghalt, kísérője és a sofőr súlyosan megsebesült.

Tűzveszedelem Aradon.

Leégett a Lustig-hagyaték raktárpülete. — Milliós károk a Kazinczy-utcai tűznél. — Izzalmas menekülés az égő házból — Elköltöztették a Mann-szanatórium betegeit.

(Saját tudósítónktól.) Ma este 7 órakor hatalmas lángok csaptak fel a strada Vulcan (Kazinczy-utca) 6. számú ház udvari épületéből, amelyben Domán Ignác zsákkész és ponyvaraktára foglalt helyet. A gyufékony, könnyen égő anyagokkal teletömött raktárban támadt tűz, s szinte egy szempillantás alatt magasan lobogó lángok ölelték körül az egész udvari épületet. A döbbenetes gyorsasággal elharapózó tűzveszedelmet az ugyanazon ház első részén lakó Zádor Imre vállalati igazgató vette észre, s arról nyomban értesítette a tűzoltóságot, amely Mihájlovits Gyula főparancsnok vezetésével néhány pillanat alatt kivontult a tűzhöz. E rövid idő alatt is azonban hihetetlen mértékben terjedt a tűz, mire a tűzoltók kiértek, egyetlen óriási lángtenger volt az egész udvari épület, ugyanígy, hogy az első pillanatban a tűzoltóság szinte képtelennek látszott arra, hogy a pusztító veszedelemmel sikeresen szembeszállhasson.

Vizhiány akadályozta az oltást.

Rövidesen megérkezett a város autófecskeendője is, megjelentek az önkéntes tűzoltók, a rendőrség és a katonaság egy-egy különítménye, amelyek egyesült erővel próbálták gátat vetni a tűzveszedelemnek. A tűzoltók emberfeletti energiával és bátorsággal láttak hozzá az oltás munkájához, azonban a tűzkatasztrófa megékezésését erősen hátráltatta a vizhiány. A közelben nem állott rendelkezésre megfelelő mennyiségű víz, úgy hogy az autófecskeendő nem is működhetett teljes erővel, viszont a kézi fecskendők nem bizonyultak elégségeseknek arra, hogy a tűzveszedelmet legyűrjék. Amnyira kevés volt a víz, hogy meglehetősen nagy távolságokról kellett koszon a vizet hordani, ez természetesen erősen hátráltatta a tűzoltóság munkáját, ugyanígy, hogy az oltások dacára a veszedelem ereje szinte percről-percre növekedett, s az égő épületről valószínűsített szikrazuliatag omlott az utcai fronton levő háztömb tetejére, valamint a szomszédos Mann sanatóriumra, amelyek szintén kigyulladtak s a tetőzetek is hatalmas lánggal égni kezdtek. Most már közvetlen veszedelem fenyegette ezeket az épületeket is, főleg az uccai fronton levő háztömböt, ugyanígy, hogy az ittlakók — köztülük Zádor Imre is — kénytelenek voltak értékeiket menteni, s hurcolkodni kezdtek az égő tetőzetű lakásból. Emberek, ismerősök, barátok egész sora állt rendelkezésre, s nagy buzgalommal hurcolták ki az értékes butorokat, festményeket, értéktárgyakat a szomszédos lakásokból, s igyekeztek azokat biztonságba helyezni, mert félték, hogy a tűzveszély — a maga teljes erejében — áttérődik a szomszédépületekre köztülük a Mann-sanatóriumra, az égő tető lángnyelvei bekapnak a lakásokba is. A tűzveszedelem okozta rémület oly nagy volt, hogy az égő házzal szomszédos Mann-sza-

natóriumból elszállították a betegeket, amikor a szikrák belekaptak a sanatórium tetőzetébe.

Eloltják a tüzet.

Közben a tűzoltóság intézkedésére a vízművek olyan nyomást adtak, hogy az összes fecskendők teljes erővel megkezdheték működésüket. Számos sugár öntötte a szomszédos háztömböt és bent a tűz színhelyen az új motorfecskenő öntötte a lángoló raktárpületeket. A tűzoltóság egy része az égő ház mögött levő Nachtnébel-féle telekre vonult, hogy az ottani épülettömböt mentse a tűzkatasztrófától. A tűzoltók külön-külön emberfeletti munkát végeztek és kilenc óra tájban sikerült a tüzet annyira lokalizálni, hogy a további veszélytől nem kellett tartani.

Millió károk.

A tűz óriási károkat okozott. Az égő keresztépületben több áru-raktár volt, melyben milliókat érő áruk voltak felhalmozva. A tűzka katasztrófa teljesen elpusztította a Mayer Richard utóda cég több mázsa anilin készletét, azonkívül Baumann Ignác hordóraktárát s a Domán-féle zsákkölcsonzó teljes készletét. Ugyancsak ebben a házban van Gárdos és Bornstein cég lisztraktára, amelyet azonban a tűzoltóságnak sikerült megmentenie.

Mentik a lakókat.

Izzalmas jelenetek játszódtak le a tűz színhelyén. — Özvegy Reiner Józsefné a raktárpülete alatt levő kétszobás lakásban lakott leányával. Az idős asszony ugyancsak ebben az épületben levő mosókonyhában dolgozott és a tüzet csak akkor vette észre, amikor már hatalmas lángnyelvek horitották az épülettömböt. Az asszony rémületében nem tudott menekülni és a helyszínen levő rendőrsztek vitték ki az égőkonyhából. Leánya a lakásban tartózkodott és amikor látta a katasztrófát, menekülni akart és közvetlen a ház előtt levő bokornál ájultan esett össze. Ott találták meg a tűzoltók az ájult leányt, akire már hullottak az égő zsarát-nokok.

Hogy támadt a tűz.

Az eddigi megállapítások szerint a tűz a mosókonyha felett levő kéményben keletkezett, amelynek egyik szikrájától lángra lobbantak a szára zsinidélyek. A ház Lustig Andor a nemrég elhunyt gyáros hagyatékából származik és Deutsch Adél tulajdonát képezi. A katasztrófális tűzvész okozta károkat eddig még nem lehetett megállapítani, azonban hozzávetőleges számítások szerint felülmúlják a három millió lejt. Érdekes, hogy Baumann Ignác hordókereskedő csak néhány nappal ezelőtt emelte fel jelentékeny összeggel biztosítását. Értésülésünk szerint az összes károk biztosítás utján megtérülnek. A tűz keletkezésének közelebbi részleteit a holnap tartandó tűzvizsgálat fozia kideríteni.

HOGY ALL A LEJ?

1924. szept. 11.-én 100 lejért adtak:

Nálunk:

2.78 svájci frankot,
9.86 francia frankot,
41.000 magyar koronát,
37.000 osztrák koronát.

Zürichben 2.85 frankot

Párisban 19'05 frankot

Newyorkban 53 centet

Budapesien 41.200—41.500 K-t

Hajléktalan iskola.

A város még nem adott helyiséget az aradi német iskolának.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi német elemi iskola a legnagyobb válsággal küzd, mert helyiségét elrekvirálták, közeledik a tanítás megkezdésének ideje és az iskolának nincsen helye, ahol megkezdje működését. A német elemi iskola egy ideig a polgári leányiskola helyiségében volt, majd a Baritiu (Rákóczi)-uccai Ghiba Birta liceum épületébe költözött, ahonnan szintén el kellett távoznia. Az iskola igazgatósága annak idején kérvénnyel fordult a város vezetőségéhez, amelyben egy helyiség kiutalását kérte. Dr. Robu János főpolgármester megígérte, hogy az iskolai igény megkezdésekor az aradi német iskola fedél alatt lesz. Azonban ez ideig semmiféle intézkedés nem történt ebben az irányban, a beiratások az összes iskolákban megkezdődtek, az elemi iskolák a jövő héten kezdik meg a tanítást, a német elemi iskola ma is helyiség nélkül van. Ma délelőtt Lautner Mátyás, az iskola igazgatója dr. Müller Vendel ügyvéd és dr. Lust Ferenc orvos küldöttségileg jelentek meg dr. Angel István polgármester előtt és kérték sürgős intézkedését, hogy a német elemi iskola helyiséget kapjon. A polgármester kijelentette, hogy azonnal intézkedik és töte telhetőleg mindent elkövet, hogy az iskola rendes időben megkezdhesse a tanítást.

Végrendelkezett

a chicagói milliárdos gyilkos.

Nagyértékű gyűjteményét egy muzeumra hagyományozta.

Newyorkból jelntik: Az egész világot bejárta a chicagói milliárdos-gyilkosok perének tárgyalása. Mint annak idején részletesen megírtuk, a törvényszék Leopold Náthánt és Loeb Richardot halálra ítélte. Az ítélet ellen felebezést nyújtottak be és most várják a sorsdöntő pillanatot, amikor életet vagy halált ítélnék nekik. A felbujtó Leopold ugylátszik teljesen leszámolt már életével, mert magához kérte ügyvédjét s kijelentette neki, hogy nem akar addig elbacsuzni az élettől, míg valami jócselekedetet nem hajthat végre és ezért elkészítette végrendeletét, amelyben természetudományi gyűjteményét, amely óriási, több milliós értéket képvisel, egész vagyont, a chicagói Fried-muzeumnak hagyta, legérdekesebb a végrendelet befejezése, amelyben kijelenti, hogy megvan arról győződve, hogy a lak-

tuléli a testet és elhatározta, hogy ez esetben minden alkalmat felhasznál az emberekhez való közeledésre és a velük való érintkezésre.

Bratianu nem kér külföldi kölcsönt.

A pénzügyminiszter nagy feltűnést keltő nyilatkozata. — Hírek a kölcsönakció meghiusulásáról.

(Bucuresti, szeptember 11.) A kormány külföldi kölcsönre való kitalásai ismét estek. Erre vall a pénzügyminiszter kijelentése is, aki azt hangsúlyozza, hogy a kormánynak nincsen szüksége kölcsönre. Hangsúlyozzák még azt is, hogy a külföldi tőke együttműködésére csak a vállalatok komercIALIZÁSIÁNAK volna szükség. A Párisban tartózkodó Bratianu Vintila pénzügyminiszter az Universul mai számában nyilatkozik és azt hangsúlyozza, hogy londoni tartózkodását arra használta fel, hogy a londoni konferenciára odaérkezett amerikai delegátusokkal tárgyaljon. Az amerikaiak előtt kifejtette a legutóbbi román-amerikai incidens ügyét és az ellentétek hibás értelmezését. Ismertette nekik Románia álláspontját és szerinte sikerült meggyőzni az amerikai delegátusokat annak helyességéről.

— Én nem kértem sehol külföldi kölcsönt, — mondotta a miniszter. — Nem kértem és nem is fogok kérni külföldön, mert súlyos hibának tartanám, ha mint olyan állam pénzügyminisztere apellálnék a külföldi tőkéhez, amely állam ellen diszkreditáló hadiáratot indítottak.

A miniszter ezután hangsúlyozza, hogy a forgalom megjavításának érdekében elfogadna kölcsönt, de csak reális feltételek mellett.

A királyné udvarhölgyének harmadik házassága.

Larisch grófnő férjhez ment Amerikában.

(Newyork, szeptember 11. Érdekes házassági hírt jelent egy newyorki kábeltávirat: W. H. Meyers, Florida állam egyik leggazdagabb farmere házasságra lépett a sokat emlegetett Larisch grófnővel, Erzsébet királyné unokahugával.

Az új Mrs. Meyers, mint a gothai almanach indiszkreten elárulja, 1858. november 24-én született, tehát most 66 éves. Egyetlen leánya Lajos bajor hercegnek, Erzsébet királyné fivérének, aki egy színésznőt vett el feleségül és ebből a házasságból származott Wallersee Mária bárónő, a későbbi híres Larisch grófnő, aki nagy szerepet játszott a bécsi udvarban, bizalmasa volt unokatestvérének, Rudolf trónörökösnek és sok része volt a mayerlingi tragédia előidézésében.

1895-ben elvált Larisch gróftól, Münchenbe költözött és ott férjhez ment másodsor: Bruck Ottó kamaranékeshez, a müncheni udvari operaház baritonistájához. Bruck egy évvel ezelőtt meghalt és özvegye mint fantasztikus memoárok írója és mint egy Erzsébet királyné-film rendezője és szereplője lépett a nyilvánosság elé.

A nyáron utazott Amerikába, Floridában telepedett le, ahonnan most harmadik házassága híre érkezik.

HIREK

Két percig hallgattak

a különben is szüszavú japánok és ezzel dőztek a szörnyű katasztrófának, amely most egy esztendeje rájuk nehezedett és az egész világot megdöbben tette.

Két percig hallgattak és ebben a két percben megszólalt a Mult. Először a tenger kezdett harsogni az úrbóctördelő ciklon öleléséről. A tarajos hullámok áttörtek minden gátat és ráomlottak a földre. De már akkor a föld is megindult. Sziklák omlottak le a hegyekről fülsiketítő robajjal, bömbölve, zugva hasadozott a föld, hogy a sístergő hullámokat elnyelje és betemesse a recsegő fákat, zugó erdőket. És dörgött az ég és a fértiak ordítása, velőket szaggató asszony sírás, gyermekek ijedős sikongása ebben a pokoli harmoniában csak a pianissimót játszott... most a természet volt az ur. És állt az ember, a teremtés ura, — ahogyan magát hű korlátoltságában elnevezte — korszakot alkotó találmányok mestere, az óránként háromszáz kilométeres repülés hőse, a páncéltornyokat száz kilométer távolságra pozdorjává zúzó ágyú építője, a villámok szelídítője. Állt az ember s fölötte és alatta orkánok tomboltak és észre sem vették a nyomorult siránkozókat. Mélyebben, fájóbban, megadóbban nem is emlékezhetek volna meg a japánok a borzalmas szimfóniáról, minthogy két percig hallgattak. És ebben a két percben megszólalt a Mult. S. J.

— A főügyész hivatalában. Nicolescu Miklós aradi főügyész ma visszaérkezett szabadságáról és átvette hivatalának vezetését.

— Jorga koalíciót akar a nemzeti párttal. Bucurestiből jelentik: A belpolitikai életnek egyik érdekessége a Jorga—Argetoianu-párt erőteljesebb megmozdulása és aktivitása, amelynek szakadásáról szóló híreket a párt ezzel a nagyarányú akcióval cáfolja meg. A párt már megkezdte országsszerte szervező munkáját és szeptember 28-án Arad, Temes-, Torontál- s Krassó-Szörény megyék küldöttjei Timisoarán kongresszusra gyűlnek össze, hogy meg tárgyalják a szervezkedés módzatait. Érdekes, hogy Jorga Miklós, az új párt egyik vezére kooperációs ajánlatot tett a nemzeti pártnak. Maniu és Jorga találkozása a múlt héten történt meg és a két politikus közötti tanácskozás egész napon át tartott. Politikai körök nem tartják kizártnak, hogy komoly szó lehet a két párt együttműködéséről. A nemzeti párt választát Jorga ajánlatára e hó közepére várják.

— Áthelyezett mérnök. A belügyminisztérium Balosu Dionisiét, a clujj vasutigazgatóság mérnökét Timisoarára helyezte át városi mérnöki minőségben.

Aradi nagyvállalkozó autó-balesete.

Törött kormányval száguldó automobil, amelynek utasai életveszedelembe forogtak.

(Saját tudósítónktól.) Súlyosnak induló autóbaleset történt ma délután 5 órakor a Bul. Regele Ferdinand (Boros Beni)-téren s csak a véletlenül mulott, hogy az autó utasainak bajuk nem történt. A D. 2454. jelzésű automobil a legteljesebb gyorsasággal robogott, amikor elszakadt a hajtólánca és ugyanakkor eltört a kormány. Az autó utasai — Kornis Árpád aradi nagyvállalkozó és a soffőr — néhány pillanatig halálos veszedelembe forogtak, mert a gép

kormány nélkül száguldott tovább. Számosan voltak szemtanúi az izgalmas látványnak és a járó-kelők rémülten menekültek a szabálytalan vonalban rohanó autó elől. A gép egyik kereke egy mélyedésbe csuszott, aminek következtében a kormány félrefordult és az automobil rárohant a járdára és beleütközött egy ház falába. Csakhamar óriási tömeg gyülekezett a baleset színhelyén, szerencsére az autó utasainak az ijedségen kívül semmi bajuk sem történt.

Gömbös Gyula otthagyja a fajvédőket.

A magyar fajvédők vezére Bethlen táborában. — Közeledés a kormánypárt felé.

(Budapest, szeptember 11.) A kormánypárt körében a szünet alatt sok szó esett arról, vagy inkább csak suttogták, hogy Gömbös Gyula megelégedte volna a fajvédelem ellenzéki szerepét és visszavágyik oda, ahol pályájának tetőpontját érte el. Nagy tekintélye s még nagyobb hatalma volt az egységes pártban annak idején Gömbös Gyulának. Mikor kilépett, azt hitte, hogy az ő orientációja fel fogja robbantani a pártot s számosan csatlakozni fognak hozzá azok közül, akiknek a közéletben való szereplését ő segítette elő. Az történt azonban, hogy Gömbös Gyulát alig egy-két képviselő követte s ő belesöpönt a fajvédők hangos táborába. Most már látja, hogy tervel és

számításai optikai tévedésen alapultak és érzi, hogy jelenlegi fajvédő képviselőtársai nem tudnak beleilleszkedni abba a szerepkörbe, amelyet ő még kormánypárti korában körvonalakban maga elé képzelt. Gömbös csupa negatív tért lát a fajvédelem ellenzéki oldalán, holott ő pozitív eredményeket akart elérni. Ezért lehetett hallani a parlamenti szünet alatt olyan kombinációról, hogy Gömbös Gyula a többségi párt felé orientálódik és ezek szerint a hírek szerint módor keres arra, hogy miként volna lehetséges számára a visszatérés. Pozitívumokat nem lehet ma még tudni ebben az ügyben, de tény az, hogy a kormánypártban éppen az utóbbi napok alatt sokat beszéltek erről.

— Rendőrtiszti előléptetések. Gutu Tódor timisoarai másodosztályú rendőrkommiszárt első osztályú kommisszárrá léptette elő a belügyminisztérium. Egyszersmind Badériu János bucarestii harmadosztályú rendőrkommiszárt áthelyezte Timisoarára másodosztályú alkommiszári rangban.

— Elhalasztották a katolikus gimnáziumi küldöttség utazását. Eredeti program szerint ma délben kellett volna az aradi katolikus gimnázium küldöttségének Bucurestibe utaznia. Ma délelőtt azonban távirat érkezett Aradra, amely szerint Angheliescu közoktatásügyi miniszter jelenleg beteg és a többi illetékes kormányfői csak jövő héten fogadhatják az aradiak küldöttségét. A távirati értesítés alapján a küldöttség négy tagja úgy határozott, hogy vasárnap délben utazik Bucurestibe, hogy kihallgatáson jelentkezzék a kormány tagjainál a katolikus gimnázium érdekében.

— Vendégkantor a timisoara-belvárosi zsidótemplomban. A timisoarai belvárosi zsidótemplomban pénteken este 7 órakor és szombaton délelőtt 10 órakor Laniberg Mór szegedi főkantor énekel.

— Tömeges nyugdíjazások a CFR-nél. Bucurestiből táviratozzák: Az államvasutak vezérigazgatósága elhatározta, hogy október elsejétől azokat a tisztviselőket, akik hatvanadik életévüket betöltötték, nyugdíjazni fogja. A tömeges nyugdíjazás célja a személyzet létszámának csökkentése.

— Timisoarán lesz az aradi liceum póterettségi. Az aradi Moise Nicoara román liceum póterettségi Timisoarán lesz szeptember utolsó napjaiban.

— „Isten vele Mihály.” Budapestről jelentik: Emlékezetes Györffy Örnagy-hadbíró esete, aki egy tárgyalás alkalmával „Isten vele Mihály” szavakkal bucsuzott Francia-Kiss Mihály tisztihelyettesről, akit az orgoványi gyilkossággal hoztak kapcsolatba annak idején. Az eset miatt Pikler Emil szocialista nemzetgyűlési képviselő a Reggel című napilapban élesen kikelt a hadbíró ellen. Györffy hadbíró most felhatalmazták felettes hatóságai, hogy saját útján elkövetett rágalmazás miatt vonja felelősségre Piklert. A nemzetgyűlés mentelmi bizottsága Pikler mentelmi jogát felfüggesztette és a vádtanács rágalmazásért vád alá is helyezte.

— Temetés. Nagy részvét mellett csütörtökön helyezték örök nyugalomra özvegy Palkovits Fülöpét, ismert aradi uriaszonyt. Dr. Vág-völgyi Lajos főrabbi mély gondolatokban gazdag gyászbeszédet mondott, Weisz Sándor főkantor gyász-dalokat énekelt, majd a hatalmas gyásztömeg elindult és elkísérte utolsó útjára a halottat.

— Beiratás az állami leányközépiskolába (Arad, Str. Baritru 16.) szeptember hó 20-ig. A magántanulók 19—20-án iratkozhatnak be. Igazgatóság.

— A bábaképző tanfolyam új növendékei. Ma hirdették ki az állami bábaképző felvételi vizsgájának eredményét. A vizsga alapján a következőket vették fel: Redes Erzsébet, Oprea Viora, Olar Anna, Alb Ludovica, Morandan Smaranda, Danci Arma, Muntean Szófia és Savinc Ilo na növendékeket. Az elutasítottak névsora pedig a következő: Batrina Mária, Guira Florea, Radita Florea, Corpodean Mária, Negren Emilia, Crisan Julianna, özvegy Ponta Floare, Ursoi Floare, Pascu Helen, Cosmi Mária, Belege Mária, Groza Helen és Dubar Irén.

— Rablások Pecicán. Újra vakmerő rablást jelentenek Pecica-romana (Románpécska) községből. Az elmúlt éjszaka ismét három helyen törték be az ismeretlen rablók és 23 ezer lej értékű tárgyat és készpénzt vittek el. Orlaith Lajos, Varga Róza és Király Endre pécskai lakosok ma reggel vették észre a betörést és azonnal jelentést tettek a csendőrségnek, amely erélyes nyomozást indított.

Iskolai beiratkozások alkalmával legolcsóbban

STRASSER

dívatruházában vásárolhat Aradon.

— Tűz egy budapesti sörgyárban. Budapestről jelentik: A Maglódi-uti Hagenmacher-sörgyár telepén tegnap kigyulladt a faraktár. A gyorsan kihívott tűzoltóság csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta eloltani a tüzet, mert a szerte folyó égő benzint erősen megnehezítette az oltást. A vizsgálat megállapította, hogy az egyik éjjeli őr a benzines tartályból meg akarta tölteni öngyújtóját, közben gyufát gyújtott és ettől lángborult a benzin. A vigyázatlan éjjeli őr olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy ma hajnalban behalt sebeibe. A kár jelentéktelen.

Jön! Jön!
A KURUZSLÓ
Földes Imre színműve filmen
VÁRKONYI MIHÁLYAL.

— Tökés Anny a budapesti Vig-színházban. Budapestről jelentik: Tökés Anny, az Aradról Budapestre származott és ott hatalmas sikert aratott fiatal művész most a Vig-színházban játszik. Makay Margit, a Vig-színház tagja, aki a Cseresznyés-kert új vigjáték főszerepét játssza, hirtelen megbetegedett és a színház igazgatósága a Renaissance színházról elkérte Tökés Annyt a szerep eljátszására. A művész elfogadta a meghívást és folynak is a próbák a Cseresznyés-kertből, amelynek premierje szombaton lesz. Tökés Anny nem marad a Vignél, hanem szerepének eljátszása után visszatér a Renaissancehoz, ahol Ibsen Kisértekek című darabjának főszerepét játssza.

A legolcsóbb és legjobb raglánok.

férfi- és fiú ruhák

Szántó és Komlós

cégnel. 5007

— Az aradi római kath. főgimnázium fiatanulói számára a javító- és pótvizsgálatok szeptember 12-én reggel 8 órakor kezdődnek az állami liceumban. A javítóvizsgálat díja: 150 lej. A IV. és VIII. osztályosok érettségi vizsgálatai 18., 19., 20.-án lesznek. Az összes vizsgálatok írásbeli és szóbeli részből állanak. Igazgatóság.

Tiszti becsület.

Koleti dráma.

Még ma pénteken
és szombaton az

APOLLOBAN.

— Szünetel a vizsgálat. Ertesítjük az aradi közönséget, hogy folyó hó 12-én este 11 órától reggel 5 óráig a vizsgálat a vizmfi átalakítása miatt szünetel. Továbbá az alant sorolt helyeken és időben a vizsgálat este 10 órától reggel 6 óráig szünetel csömosás miatt. Folyó hó 15., 17., 19., 22 és 24-én az egész városban. F. hó 26-án: Str. Cloca, Str. Gheorghe Popa, Piata Mihai Viteazul, Str. Cosbuc, Str. Simion Balint, Str. Vic. Babes, Str. Dim. Greceanu. F. hó 29-én: Városháza-ucca, Bul. Dragalina, Bul. Carol I., Str. Gen. Grigorescu, Str. Avator V. Georgescu, Str. Moise Nicoara, Str. Bucur, Str. Gh. Lazar, Str. Soarelui. Október 1-én: Str. Horia, Str. Take Jonescu, Str. Consistorului, Str. Alexandri, Str. Marie Chendi, Str. Bratianu, Str. I. Vulcan, Str. Unirei, Str. De-seanu, Str. Eminescu. Október 3-án Seminarului, Piata Catedralei, Str. Romanului, Str. Brancovici, Str. Metianu, Str. Baritiu, Str. 29 Decembrie, Str. Pescarului, Str. Cercerasilor, Str. Sublt Z. Tampa. Október hó 6-án: Piata Catedralei, Str. Gojdu, Str. Cogalniceanu, Str. Kalvin, Str. Russu Srianu, Str. Turnului, Piata Imp. Traian, Str. Nicu Filipescu, Str. Veliciu, Str. Porumbaru.

— Beírás az áll. polgári fiuközépiskolában. Az aradi Piata Mihai Viteazul (volt Ferenc-téri) állami magyar tannyelvű fiuközépiskolában a beiratások megkezdődtek és naponta folytatódnak d. e. 8—12 óra között. Beírási és évi tandíj, stb. 106 (százhat) lej. Közalkalmazottak és más szegénysorsuak jótanuló gyermekei tandíj- és könyvkedvezményben részesülnek. A tavaly használt tankönyvek javarésze és a sapka viselet megmaradnak. Az elkészült javítóvizsgálatos diákok szeptember 15-éig jelentkezhetnek. A IV. osztályt elvégző növendékek kisérettségi abszolváló államvizsgát tesznek s tanulmányaikat gimnáziumban (V. oszt.) felső kereskedelmi, ipari, technikai szakiskolákban folytathatják. Tanévnyitó istentisztelet (Veni-Sancte) szept. 22-én. Igazgatóság.

— Elgázolt kislíu. Halálos szeren csétlenség történt Cermeu (Csermő) községben, ahol Rab György ottani gazdálkodó kocsiával elgázolta hét éves kislíát, aki azonnal meghalt. A gazdálkodó ellen gondatlanság miatt eljárást indítanak és a cermeui járásbíró elrendelte a szerencsétlenül járt kislíu hullájának boncolását.

— Postások pótvizsgálja. Huszadikán tartják meg Aradon az aradi és megyei postatisztviselők pótvizsgálatát. A vizsgán azok a tisztviselők vagy tisztviselőnők vesznek részt,

akik a három hónappal ezelőtt megtartott vizsgán vagy nem feleltek meg, vagy fontos okokból kifolyólag távolmaradtak. Ezeknek száma Aradon négy, a megyében 20—25-re tehető. A vizsgán a timisoarai postafelügyelőség kiküldöttje és Bulzan aradi postafőnök vizsgáztatnak.

A miniszterelnök szabadságon.

Nagyfontossága törvényjavaslatok az őszi ülészekon.

Bucurestiből táviratozzák: Bratianu Jonel miniszterelnök szombaton egy hónapos szabadságra utazik. Utasította a minisztereket, hogy szabadsága ideje alatt készítsék el a legsürgősebb törvényjavaslatokat. Így az igazs.-ügyminiszternek a sajtóról, a legfőbb törvényhozási tanács szervezéséről és az ország közigazgatási új beosztásáról szóló törvényjavaslatokat kell elkészíteni, a munkaügyi miniszter pedig a munkakodex javaslatának elkészítéséről gondoskodik.

Elfogták a bécsi irónő gyilkosát.

Ölt a kitagadott unokaöccs — néhány millió osztrák koronaért.

(Bécs, szeptember 11.) Rövid távirati tudósítások már beszámoltak arról a borzalmas rablógyilkosságról, amely ma is izgalomban tartja az osztrák főváros lakosságát. A meggyilkolt a bécsi tudományos körökben egyike a legismertebb tudósoknak: dr. Hugg Helmut irónő. Az irónő egyedül lakott és bejárónót tartott, aki tegnap reggel — mint rendszeren — fél kilenc tájban megjelent a lakásban. Legnagyobb meglepetésére az ajtót tárva-nyitva találta. A szobában látszólag rend volt, a dívám pedig a tudós nő, feküdt, *terőtől talpig letakarva, holtan.*

A segélykiáltásokra összegyűlt a szomszédság és csakhamar értesítették a rendőrséget. A vizsgálat megállapította, hogy dr. Hugg-Helmutot tompa eszközzel sújtották halántékon, előbb azonban felpeckelték száját. A lakásból hiányoztak az összes érték tárgyak és körülbelül kétfélmillió korona készpénz. A nyomozás azonnal megindult és a gyanú a meggyilkolt 19 éves unokaöccsére Hugg-Helmut Rudolf kémikusra esett. Néhány órára rá el is fogták a gyilkost, aki eleinte tagadott, majd később beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy a gyilkosság előtt néhány nappal pénzt kért nényétől, aki hoszas könyörgésre egy milliót adott neki, de kitiltotta házából. A fiatal ember a gyilkosság estéjén beosont a házba, mert legalább néhány milliót akart lopni, azonban nagynénje észrevette. Kiáltani kezdett, mire lefogta, felpeckelte a száját és megölte. A fiatal gyilkost, aki ellen a bécsi rendőrségen sikkasztásért is volt feljelentés, az ügyészség fogházába kísérték.

Jön! Jön!

A KURUZSLÓ

Földes Imre színműve filmen
VÁRKONYI MIHÁLYVAL.

KÖZGAZDASÁG

A lei emelkedése — a külföld bizalma.

A Banca Nationala főrésztvényesének nyilatkozata Románia pénzügyi helyzetéről. — A jegybank érkészlete.

(Bucuresti, szeptember 11.) A Banca Nationala most tette közzé jelentését, amelyből kitűnik a bankjegyforgalom nagysága és a bank ércpénzkészletének mennyisége. A jelentés augusztus tizenhatodikát tekinteti zárónapnak a jelentés adataira nézve. Ezen a napon a bank ércpénzkészlete 6.140 millió volt, ebből aranyletétben 429 millió, a pénzarány 120.330 ezer, aranyváltó 8.466 ezer, kincstári bon 5.573 ezer. A forgalomban lévő bankjegyek névértéke 18.396 millió. Az államadósság a pénztári szükségletek fedezésére 4 millió 050.513 ezer, államadósság a pénz egységesítésére 7.025.991 ezer. Folyószámla és látra szóló nyugták 243.662 ezer. A jelentés közzétételével kapcsolatban nyilatkozott Bercovici bankár, a libe-

rális párt egyik vezetőtagja és a Banca Nationala főrésztvényese a pénzügyviszonyokról. Szerinte a pénz krízisnek az az oka, hogy a Banca Nationala bankjegyforgalma nem elegendő és a magánosok visszavonták letéteiket a bankból. A legjobb segítőeszköznek azt tartja, hogy a Banca Nationala kérje az államtól az államadósságok rendezését és az így szerzett pénzzel siessen a közönség segítségére. Cáfolja azt, mintha a Banca Nationala nem támogatná a többi bankokat hitellel. Kijelentette, hogy a lei emelkedése természetes és azt fenn kell tartani. A lei emelkedése a külföld bizalmának megerősödését jelenti, mert a külföld meggyőződött arról, hogy az ország fizet és igen sok külföldi cég nagyobb szabású gabonavásárlások céljaira lejt gyűjt.

2.85-re emelkedett a lei Zürichben.

(Saját tudósítónktól.) A lei a fokozatosan emelkedő tendenciájában ma is öt ponttal javított pozícióján. 2.85-re emelkedett Zürichben. Érdekes jelenség, hogy ezt a fokozatos emelkedést a helyi devizapiac eddig még nem akceptálta, a külföldi valuták árai ma még jóval a paritáson felül voltak csak kaphatók.

HELYI VALUTAÁRAK. (Szeptember 11.) Francia frank 10.15, font 858, dollár 188, svájci frank 36, szokol 5.70, lira 8.42, dinár 2.466, magyar korona 410, osztrák korona 370. Kiizetések: Páris 10.20, London 860, Newyork 190, Prága 5.75, Milano 8.45, Belgrád 2.50, Budapest 415, Bécs 375 Zürich 36.10.

ZÜRICHI NYITÁS. (Szeptember 11.) Berlin 1.2675, Amsterdam 204, Newyork 532.25, London 2369, Páris 28.1550, Milano 23.25, Prága 15.95, Budapest 0.0069, Belgrád 7.00, Bucuresti 2.85, Varsó 0.00010250, Bécs 0.0075075.

ZÜRICHI ZÁRLAT. (Szeptember 11.) Berlin —, Amsterdam 274, Newyork 532.50, London 2370, Páris 28.35, Milano 23.30, Prága 15.95, Budapest 0.0069, Belgrád 6.9750, Bucuresti 2.85, Varsó —, Bécs 0.00751250.

BUDAPESTI HIVATALOS ÁR FOLYAMOK. (Szeptember 11.)

Repriz! Repriz!

A névtelen ember.

Kalandor film
10 felvonásban

III.-ik és IV.-ik rész összevonva

Főszereplők: Harry Liedtke
és Huszár Károly (Puffi.)

Bemutatója ma
pénteken és szombaton
az Urániában.

Belgrád 1024—1030, dinár 1004—1025, Bucuresti-lei 412—415, London 345000—347000, font 342000—346000, Milano-lira 3385—3405, Newyork 7540—77940, dollár 77040—77600, Párisfrank 4129—4159, Prága 2315—2328, szokol 2295—2315, Bécs-osztrák korona 1.0940—1.10.

Kémeket fogtak Prágában.

Nagyszabású kém szervezetet lepleztek le a cseh fővárosban.

(Prága, szeptember 11.) Nagy feltűnést keltő letartóztatás történt Prágában: kilenc orosz és román állampolgárt tartóztattak le annak gyanúja miatt, hogy Oroszország számára kémkednek. A letartóztatottak között van a hírhedt Somokjov-Horowecz is, a kit annak idején Oderbergben is letartóztattak már, ugyancsak kémkedési ügy következtében. Az cári kincstár néhány gyémántját találták akkor nála. — Amint most kitűnt, a kilenc elfogott között van Pietrowsky, a hajdan cári hadsereg repülőisztje is, aki szintén nem ismeretlen. Pietrowsky katonai attasé volt a bécsi orosz követségen az ismert Redl-ügy idejében. Az orosz nagykövetség Redl meg akarta nyerni magának s Pietrowsky, aki előtt Redl hírhedszékűsüalis hajlamai ismeretesek voltak, úgy intézte a dolgot, hogy egy alkalommal együtt találta Redl egy fiatal kaddal. Ily módon került Redl az orosz követség karmái közé. Két ségtelen, hogy a prágai nemzetvédelmi minisztérium jó fogást csinált amikor leleplezte Somokjov-Horowecz nemzetközi kém szervezetét, mely csupa elsőrendű, raffinált szakemberből áll. Pietrowsky azt hangoztatja, hogy házasság céljából jött Prágába.

és a többi új számok

5 Uddalia-Elizav 5 a központi Barban orosz táncsport

LEGIJABB

Lloyd George az orosz szovjet ellen.

(London, szeptember 11.) Lloyd George volt miniszterelnök, a liberálisok vezére egy ma tartott gyűlésen kijelentette, hogy az orosz szovjettel kötött szerződés szélhámoság és ostobaság. Sőt

annál is több, mert gonoszított nagyobb összegű pénzt nyújtani olyan ország kormányának, amelynek módszerei minden kereskedelmi forgalmat megzavaró rabló-módszerek.

Terjed az általános sztrájk Bécsben.

Bécsből táviratozzák: Ma már 100.000 főnyi fémmunkás sztrájkol és a fémipari munkásság általános sztrájkját ma délelőtt hivatalosan is proklamálták a szak-

szervezeti vezetők. A hatóságok legelőre nem intervenciálnak a sztrájkolók és a munkaadók meg egyezése érdekében.

Győznek a felkelők a Kaukázusban.

(London, szeptember 11.) A Daily Telegraph konstantinápolyi táviratai szerint Georgiában a felkelők urai a helyzetnek. A szov-

jetcsapatokat mindenütt sikerült visszaszorítani és ma Tifliszt és Kutaist is elfoglalták.

— Vasuti és hajózási állomások névsora. Az ipari és kereskedelmi vállalatoknál eddig sok félreértést és kellemetlenséget okozott, hogy az állomások kimutatásában csak az illető állomás hivatalos neve szerepel. A nagyszabású Krafit-ócg kiadásában a napoktan egy olyan könyv jelent meg, amely megkíméli a cégeket a kellemetlenségektől s a kérdezősködésekkel járó idővesztéstől. A könyvben megtaláljuk az összes vasuti és hajóállomások hivatalos és régi elnevezését betűsorrendben. Az állomások egymásközi távolságát és a csatolt térkép segítségével az utazásra vagy áruszállításra alkalmas utakat is megtaláljuk. A könyv szerkesztője Bedeus Károly és kiadója W. Krafft sibiui cég. Az állomások lexikonjának ára 70, a teherárutáriáé 60 lej.

MOTI

xx Az aradi Apolló műsorán még ma, pénteken és holnap, szombaton szerepel a „Tiszti becsület” című öt-felvonásos keleti dráma. Az érdekes és lebilincselő meséjű szép filmdrámát, a Svenska-filmgyár művészi tökéletességgel rendezte és főszereplői Neggie Albanessi, Ivan Hegquist és Kunó Henning ebben a szerepükben világsikert arattak. Az izgalmas exotikus dráma minden részletében meglepő és érdekes változatokat nyújt.

xx Ma, pénteken van bemutatója az aradi Urániában a „Névtelen ember” harmadik és negyedik részének. Az összevont két rész tíz felvonásból áll. Seeligernek „Voss Péter, a milliók tolvaja” című világhírű regényéből készült ez a nagyszabású film, amely felülmúlja az eddig bemutatott összes kalandor-

filmeket. A nagyszabású film főszerepeit Harry Liedtke, Huszár Károly (Pufi), Kaiser Titz Erich és Christian Mady alakítják utolérhetetlen művészettel. A hat részes, 30 felvonásos filmet az Uránia mozgószínház három részben mutatja be. A harmadik és negyedik részt összevonva tíz felvonásban ma, pénteken és holnap szombaton vetítik. Az előadások fél 5, 7 és fél 10 óra-
kor kezdődnek.

xx Jön! „A kuruzsló”, Földes Imre színműve filmen. Főszerepben Várkonyi Mihály és Mary Kiddel.

SPORT

O Gloria-CFR-AMTE vasas vándorj mérkőzés szeptember 14-én, vasárnap délelőtt az óvártéri sporttelepen. A vándorj ezen döntőmérkőzése iránt városszerte nagy az érdeklődés.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Figyelem!!
Uj szálloda Brádon!
Megnyitá

„Transsilvânia” szálloda
(Brád, Hunyadmegye.) 5138
Van szerencsém értesíteni a nagyérdomű utazó közönséget, valamint a t. kereskedelmi utazókat, hogy a mai kornak megfelelő, legmodernebbül berendezett szállodámat szeptember elsején megnyitottam. Izletes ételekről tisztán kezelt italokról gondoskodva van. Szíves pártfogást kér.
Oana Péter
szálloda és vendéglő tulajdonos, Brád.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen nóm végtisztességén megjelenésükkel és részvétnyilvánításukkal igyekeztek fájdalmunkat enyhíteni, ez uton hálas köszönetünket fejezzük ki.
Arad, 1924. szeptember 12-én.

Hegedüs Antal és gyermekei.

ENGROSS. DETAIL.

Nagy őszi vásár

az

ORIENT

divatáruházban
Arad, Str. Alexandri (Salacz-uca) sarok.

- 1 mtr. 180 cm. széles női gyapju kelme ... Lei 165.—
- 1 mtr. 140 cm. széles kosztüm kelme ... Lei 275.—
- 1 mtr. 150 cm. széles férfi ruha - szövet ... Lei 190.—
- 1 mtr. 150 cm. széles férfi Raglán kelme ... Lei 290.—
- 1 mtr. 150 cm. széles tiszta gyapju Kamgarn ... Lei 450.—
- 1 mtr. 150 cm. széles angol sötét kék kelme Lei 550.—
- 1 mtr. 140 cm. széles selyem himzett esikok kelme ... Lei 375.—
- 1 mtr. 140 cm. széles téli kabát posztó ... Lei 425.—
- 1 mtr. 150 cm. sz. gyapju spricéelt kelme ... Lei 295.—
- 1 mtr. 140 cm. széles Karacul plüsch Lei 299.—450.—
- 1 mtr. 100 cm. széles selyem Marocain minden színben ... Lei 325.—
- 1 mtr. 110 cm. sz. eredeti drap nyera selyem Lei 245.—
- 1 mtr. 100 cm. sz. mintás Liberti selyem ... Lei 350.—
- Mosó delainek kretonok színekben Lei 48.—45.—
- 1 mtr. kelengye vászon Lei 42.—
- 1 mtr. órna zefir ... Lei 45.—
- 1 pár női francia fátyolharisnya ... Lei 98.—
- Szőrmék, valódi angol Velourók, Kocsmenok, angol Kovercotok és Velour chifonok, Sil plüschök, finom fekete és Tegmenthof kelmek, Crepe de schinek. Mélyen leszállított áron. Allandó nagy raktár valódi angol férfi szövetekben. — Vidékre mintákat ingyen és bérmentve küld: 5061

„ORIENT” Arad.

Uj! Fényes kereset. Uj!
Nagyromániában

Uj! bevezetett horinbergi áru-utazó keresetűk, aki egy szabadalmazott kötött terjesztésével kíván foglalkozni. Ajánlatok
Bartos Zoltán,
Budapest, VII. ker., Dongó-u. 7. küldendők.

Használt ólom
megvételre keresteük.

SOCIETATE ANONIMA pentru Distribuerea

Produselor-Petroleului
DEPOZITUL ARAD: MICALACA-NOUA
Str. Principeasa Ileana No. 20.
Finomított petroleum Lej 449.— 100 Kgr.
Könnyű „Auto benzín” 1020.— 100
Nehéz denaturált benzín 674.— 100

és az összes olaj termékek legolcsóbb bevásárlási forrása
Rudolf Mosse 112. 10119

Az Erdélyi Élet

minden szombaton szenzációs tartalommal jelenik meg.
Állandó politikai, társadalmi, művészeti és közgazdasági közlemények a legjobb írók és újságírók közreműködésével.
Olvassa és terjessze!

Legjobb diáksapka

kapható.
WURZEL TESTVÉREK
ARAD, Piața Plevnel (Arpad-tér) 2. sz. Ugyanott javításokat is elfogadunk.

Ma nagy halestély

Schwarz Andor „MARILLA” teraszán, Arad, Str. Minervol (Ilona-uca) végén. 15058

Keresünk

mielőbbi belépésre elsőrangú önálló elárúsító képességgel bíró női divatáru kereskedő segédet, a román, magyar, német és szerb nyelvismeréttel. — Ajánlatot referenciákkal és fizetési igényekkel, valamint az eddigi működés ismertetésével kérünk küldeni
Klein & Naftaly
női divatáru cég, Timișoara, Józsefváros Kossuth Lajos-uca 13. 5171

1920 termésű ménesi ó-bor

vörös (édes flasszu) és fehér (sovignon, bakator, kadarka) eirea 180 HL erős, édes uriborok. Csak finom árura reflektálok figyelmében. — Cim:
BUZDUGAN bankigazgató.
Oraștie (Szászváros)

Vadászkürt kávéházban Aradon szombattól kezdve országoshírű művész kvintet hangversenyez.

Nászajándékok, dísz tárgyak, órák, brilliáns és „CAȘA DE CEASURI SI BIJUTERIE” aranyárak legolcsóbban beszerezhetők! (-) FEINER, Arad, Strada Bratianu No. 3. (-)

A legújabb francia divatu cipők mérték szerint **BRAUN** cipőszalonjában készülnek Aradon a főpostával szemben.

Fehérneműek készítését a legújabb francia modellek után, **M. Fischer** fehérnemű üzlet, Arad, valamint hímzést, ajourozást és előrejelzést jutányosan vállal: **M. Fischer** (Minorita-palota). 5174.

Csizi felöltő és ruha újdonságok legolcsóbb bevásárlási forrása **Julia PLESZ Gyula** központi női és gyermek ruhaáruháza Arad, Str. Col. Pirici 3. (Vörösmarty-u) a színház hátsó bejáratával szemben. Külföldi angol és francia mértékosztály. Kérem a címre figyelni!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésért ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kivánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Házasság.

NŐSÜLNE: Harminckét éves főorvos. Bővebbet: Faragó, Budapest. 749

Alkalmazás.

SZAKÁCSNŐ, valamint szobaleány jó bírónyítvánnyal uricsaládhoz szeptember 15-re felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 700

TANULÓK felvételnek Komjáthy lakatosmesternél, Str. Episcopul R. Ciorgariu Arad (Vécsey-ucca) 11. 4015

OKLEVÉLES gyermekvédő nő nyugalmasított tisztviselő leánya csecsemő gondozását vállalná vidéken feltétlen uri családnál. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5128

JÓZANÉLETŰ főmolnár keresek Gyóroki új malomban. 5118

KERESÜNK elsőrendű gyalumestert, aki nagy Bolyndar gyalugéppel már dolgozott és a ládamanipulációt is jártas. Ajánlatok a kor, eddigi működés és fizetési igények/megjelölésével az Unió Erdőipari gazdasági szervezettség címére intézendők. 5145

MEGBIZHATÓ leányt keresek 3 éves kis fiam mellé németül tudó cionyben. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5165

SZOBÁLEÁNYT becstületeset keresek. Schwarz Hermann. Arad, színház-éptület, I. em. 5142

MÉRLEGKÉPES könyvelő, perfect német, román, magyar levelező ajánlatát kérem fizetési igényei megjelölésével „Állandó” jellegre Rudolf Mossehoz Sándor (Klapiróda) Arad. 10119

KISEBB mindenféle leány azonnal vagy szeptember 15-ére felvétetik. Dr. Mandai Arad, Str. George Lázár (Simonyi-ucca) 13. 5176

MOSÁST vállalom bárkinél olcsóbban darabját. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5173

MEGBIZHATÓ kisasszonyt keresek egy éves kisleányom és két nagyobb fiam mellé. Cím: Arad Str. Desseanu (Révay-ucca) 18. 15089

TANITÓNŐ állást keres ügyvéd irodában, pénztárnál, vagy más megfelelő helyen. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 500

FÉRFI SZABOSAGHOZ 14 éves felüli fiuk tanulónak fizetéssel felvétetnek. Menczer ruhagyára Arad Str. Muresianu 7-9. 10119

Lakás.

KÉT fiatalember részére különbejáratú belvárosi butorozott szoba kerestetik. Címeket Wallinger hirdetője Arad továbbít. 16088

EGYSZOBÁS lakberendezés átadható lakással olcsón eladó. Cím Wallinger hirdetőjében, Arad. 15088

Vétel és eladás.

FRISS HAL kapható Luttwák főzsef cégnél Arad, Calea Banatului 5174

ELADÓ jó karban levő gyermek ágy matraccal nagy üstház zománczott üsttel, szoba hinta, gyermek járó szek, vas-kályha, lámpa. — Megtekinthető d. u. 2-4-ig. Cím: az Aradi Közlöny kiadójában. 900

EZÜSTNYELŰ ÉBENFA BOT, bőrutazótáska, ékszerek, szőnyegek, csillárok, fiu kabátok, dísz tárgyak, Biedermayer székek, szekrények, kredenz, trimó, hintaszék, fotelek, tükör, könyvszekrények, íróasztalok, asztalok, puffok, majolika asztalka, mozdó, antik török schal, scheslon terítők, kézimunkastore, konyha ruhák, ágyhuzatok, gramofon 18 lemezzel, férfiruhák, stb. eladók. Arad Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

BIZOMÁNYBA VESZÉK complete szoba berendezéseket, butorokat darabszámba, szőnyeget, ezüst, mü, antik, bronz és dísz tárgyakat, ékszereket, festményeket, fehérneműket, szőrméket stb. — Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca.) I. em jobb. 1000

REUMA szesz, kitűnően bevált szer köszvény, csusz, idegzésba, stb. ellen. Dr. Földes gyógyszerár Arad. 54

SZEKRÉNY üvegajtókkal irodába vagy könyvszekrénynek eladó. Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 50 I. 3. 5137

ELADÓ 1 drb. egészen új bőrfedeles hintó és 1 drb. homokfutó. Megtekinthető Arad, Str. Cosbuc No 15. (Wesselényi-ucca). 4538

ÉPÍTÉSZEK ÉS ÉPÍTETŐK FIGYELMEBE! I-es rendű téglá jutányos árért kapható Tritthaler Ferenc építészeti irodában, Arad, Str. Cosbuc No. 15. (Wesselényi-ucca). 4537

BÖRGARNITURA, elsőrendű rövid keresztúros zongora eladók. Cím Wallinger hirdetőjében, Arad. 15088

GYERMEKÁGY, jókarban levő eladó Anyoskánál, Arad, Str. Consistorului 20. szám. 15088

KOMPLETT modern háló és konyhaberendezés olcsón eladó. Cím Wallinger hirdetőjében, Arad, 15088

Rudolf Mosse 118. 10119
Használt jókarban levő lehetőleg Underwood vagy Royal típust megvételre keresek.

Wiener Oszkár

Arad, Piata Stefan cel Mare 9.

Öltöny, kabát, raglán, kosztüm és ruha szövetek a legolcsóbb árban

WEISZ ARMIN

divatáruházában Arad, Piata A. Iancu 18. (Szabadság-tér).

Szőnyegek, sezlontakarók, asztal-ágygarnitúrák a legjutányosabban beszerezhetők:

Lissem Sándor

confestió és nődivat üzletében Arad Piata A. Iancu (Szabadság-tér) 2

Vidéki szőők figyelmébe! Beiratás alkalmából gyermek-cipők legolcsóbban, saját készítésű férfi- és női cipők raktáron

Czernóczki

cipőüzletében Arad, Strada Marasesti (Kossuth-ucca) 7. sz.

„Enyv” marasesti gyártmány, legolcsóbban kapható

Braun

festékraktárban, Arad, Bul. Reg. Ferdinand 37. (Boros Béni-tér) 5132

MUZSAY-nál Aradon

gummikabát... Lei 960.—
double raglán „ 2450.—
téli felöltő ... „ 2250.—

4941

Ingtalan.

HÁZAK, szőlők, üzletek, vendéglők, rendkívül olcsó árért vehetők Wallinger iroda utján. 15088

SAROKHAZ, fűszerüzlettel, korlátolt italmérés és trafikélarusítással, forgalmas helyen, eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5181

MAGANHAZ UJ 3 szobás elfoglalható lakással jutányos áron azonnal eladó. Ugyanott több belvárosi magán és bérházak eladók Boross-ügyvédségnél. Arad, Str. Consistorului No. 9. (volt Batthyány-ucca). 5179

Magánházat, nagyjövedelmű bérházat, földet, malmot bérbé és eladásra közvetít „ARGUS” Arad, Str. Eminescu I.

260 □-öles szép fekvésű háztelek eladó. Arad, Str. Corabiei (Hajó-u) 44.

Üzletek.

EGY jömeneteli élelmiszerüzlet, lakással olcsó áron eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5177

Különféle.

EZERJÓU GYOMORELIXIR, páratlan hatású szer gyomor- és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, fejfájottság, emésztési zavaroknál. Ovakodjunk hasonló nevű és kiállítású hamisításoktól. Dr. Földes gyógyszerár. Arad. 2905

Piactéren

modern emeletes bérház, négy nagy modern parkettás lakással, egyik 4 szoba, fűtőszobás lakás elfoglalható. 1.200.000 Lejért eladó. Megbízott „Uranul” iroda Arad főpostával szemben. 16051

Tőkebefektetésre alkalmas

belvárosi emeletes bérház, nagy uccai fronttal 340.000 Lejért sürgősen eladó. Megbízott „Uranul” iroda Arad főpostával szemben. 16051

Meghívás

az Aradi és csanádi Egyesült Vasutak Részvénytársaságának **XLIII. rendes közgyűlésére,** mely Aradon, a részvénytársaság saját házában levő igazgatósági helyiségében 1924. évi november hó 9-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor fog megtartatni. 4997

Napirend:

1. A közgyűlés szabályszerű összehívásának és határozatképes ségének megállapítása, jegyzőkönyv vezető kirendelése és a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.

2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésének, valamint az 1923-as üzleti év mérlegének, nyereség és veszteség számlájának felolvasása, a mérleg megállapítása, határozathozatal a tisztá nyereség hováfordítása és az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentvényének megadása tárgyában.

3. Igazgatósági helyek betöltése.

4. A felügyelő bizottság tiszteletdíjának megállapítása.

5. Romániai vonalrészünk és magánvagyonunk állami üzembévétele, esetleges megváltása, illetve megvásárlásának ügyére vonatkozó igazgatósági jelentés és előterjesztés feletti határozathozatal.

6. Esetleges indítványok.

Megjegyzés. Minden részvény egy szavazatra jogosít. A részvényes szavazati jogát vagy személyesen, vagy egy másik szavazatképes részvényes, mint meghatalmazottja által gyakorolhatja. Egy részvényes azonban egy ily meghatalmazásnál többet el nem vállalhat. A meghatalmazás alakjára nézve szükséges, hogy a meghatalmazás aláírás vagy hitelesítve legyen, vagy hogy a meghatalmazási okmány két tanu által is aláírva legyen. A részvények le nem járt szolvényeikkel együtt 14 nappal a közgyűlés előtt Aradon: a társaság főpénztáránál, vagy az Aradi és Csanádi Gazdasági Takarékpénztárnál, Budapesten: Magyar Agrár és Járulékbanknál, vagy a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnél, Wienben: a Schoeller et Comp uraknál, Párisban: Banque de Paris et des Pay-Bas bankháznál (3. Rue d'Autin) leteendők, hol azokról megfelelő elismervények adatnak.

Varrógép-, kerékpár-alkatrészek, gramofon-lemezek

legolcsóbb bevásárlási forrása.

Fábián és Társa,

Arad, Strada Mehanu No. 18. (Forray-ucca). 4939